

[Socialministeren.]

domspriserne vilde stige; hvis det fremtidig blev betydeligt billigere, stadig billigere at faa sin Ejendom repareret og vedligeholdt, saa vilde denne Omkostningsbesparelse kapitaliseres og hæve Ejendomspriserne ved næste Salg. I Stedet for den høje Løn vilde den næste Generation af Landbrugere faa en højere Prioritetsbyrde. Den lavere Løn kan derfor være en Fordel for den enkelte Landbruger i Øjeblikket, men den gavner ikke Landbruget som Erhverv. Det er den selvsamme kortsynede Politik, som det store Landbrug altid har været inde paa lige fra 1903, og med det Resultat, at det er blevet sværere og sværere for enhver følgende Generation at overtage Ejendommene. Det er i Virkeligheden Kapitalens Interesser, der varetages i Stedet for det arbejdende Landbrugs.

Men hvis man nu fra et Landbrugs-synspunkt betragter Byarbejderlønnen, vil saa en Nedsættelse af denne kunne opveje Landbrugets formindskede Købekraft og bevare Beskæftigelsen, saaledes som man ogsaa tror? Heller ikke det vil blive Tilfældet, thi for de Varer, Landbruget køber i Byen, betyder Arbejdslønnen en forholdsvis ringe Del, udgør formentlig omkring Halvdelen; en 10 pCt.s Lønnedsættelse betyder derfor et Fald paa 5 pCt. i Engrospriserne, hvilket endda forudsætter, at Konkurrencen er stærk nok til, at Prisfaldet slaar igennem, men et 5 pCt.s Fald i Engrosprisen betyder højest 2—3 pCt. i Detailprisen, hvis da ikke hele Fortjenesten bliver hængende paa Vejen. At denne Prisnedgang skulde stimulere Landbrugets Efterspørgsel efter Byernes Produkter i nogen væsentlig Grad, er det vanskeligt at faa Øje paa. Beskæftigelsen vil ikke blive paa-virket væsentlig af den Grund, og naar vi saa tilføjer, at Virkningen af en Lønnedsættelse er en Forlængelse af Depressionen, en Forøgelse af Mistilliden, af Depressionsarbejdsløsheden, er det hævet over enhver Tvivl, for mig i hvert Fald, at Ledetraaden for den rigtige Lønpolitik maa være Stabilitet over hele Linien.

Men hvorfor stiller da saa store Dele af det arbejdende Landbrug sig stadig paa de mest kortsynede Arbejdsgiversynspunkters Side, og hvorfor tror de, at den nuværende Regering alene frygter en Lønnedsættelsespolitik ud fra snævre Fagforeningsinteresser? Vi frygter den ud fra de Erfaringer, man har gjort Verden over, og ud fra Samfundsinteresserne, og vi er i saa Henseende i fuld Overensstemmelse med flere og flere af Nutidens National-

økonomer. Derfor vover jeg netop som Socialminister og netop i en Situation, hvor man baade fra Venstres og fra Regeringspartierne Side har deponeret Doktrinerne, om end midlertidigt, til Fordel for et praktisk Samarbejde mellem Arbejdere og Bønder, at sige: læg ogsaa ved Betragtningen af en Lovgivning af den Art, som vi her beskæftiger os med, Arbejdsgiverforeningens nærsynede Politik til Side som det politiske Venstre uvedkommende og se alene paa Beskæftigelsesmulighederne som det, det drejer sig om under Øjeblikkets Depression, og se ogsaa paa de mange Vanskeligheder, særlig for de arbejdsløse. Men disse Synspunkter anlagde den ærede Ordfører for Venstre i Virkeligheden ikke i Gaar. Han gik ikke forudsætningsløs til Behandlingen af disse Love. Han gik ind til Behandlingen bundet af den gamle Frygt for Statsinitiativ, for Arbejdslønnens Højnelse o. s. v. Og naturligvis gjaldt dette i endnu højere Grad om det ærede Medlem Hr. Bouet.

Det andet Problem, jeg nævnte, var flere ærede Medlemmers Frygt for Konsekvenserne af mine Udtalelser forleden om, at Forslagene her særlig om Arbejdstidens Forkortelse og Forbud mod Overarbejde vilde bryde Isen paa dette Omraade, altsaa føre til videre- og videregaaende Foranstaltninger. Venstres ærede Ordfører mente, at jeg som Socialminister, specielt i denne Vinter, havde saa god Grund til at være tilfreds med den indeværende Samlings formentlige Lovhøst, at jeg egentlig var noget af en utaknemmelig Rad, naar jeg nu vilde, som han udtrykte sig, gaa i Spidsen for Verdensudviklingen med Hensyn til Arbejdstidens Forkortelse m. m. Hvor kan det ærede Medlem tro, at Socialministeren, der i stigende Grad, jo flere Understøttelseslove der kommer, jo mere han personlig slider i det, vader i Utilfredshed, i Klager og Truselsbreve, bl. a. fremkaldt af de ærede Medlemmer derhenne til højre — at denne Socialminister ikke skulde være taknemmelig, lydeligt taknemmeligt over Lovhøsten i Aar. Men hvad hjælper selv en nok saa eksplosiv Udladning af denne Følelse overfor det Problem, at der er Hundredtusinder af arbejdsløse, hvor god en Understøttelseslovgivning, vi end giver? Det er ikke Understøttelse, de beder om, de beder om Arbejde, de beder om Merbeskæftigelse, og dette Problem foreligger stadig uløst, trods denne „Lovhøst“. For øvrigt forbyder min velkendte Beskedenhed mig at tage Æren for at „gaa i Spidsen“ for Verdensudviklingen paa dette Omraade. Det er nu igen saa